

ДЕТСКА ГРАДИНА „ИГЛИКА”
СЕЛО КЪРНАЛОВО, ОБЩИНА ПЕТРИЧ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД,
ул. „Черноризец Храбър” № 4, e-mail: vania.popova72@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ВАНЯ ПОПОВА,

Директор на ДГ „Иглика” – село Кърналово

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННО НАПУСКАНЕ

Програмата е приета на педагогически съвет с протокол № 3 / 11.11.2020 година

ДЕТСКА ГРАДИНА „ИГЛИКА”
СЕЛО КЪРНАЛОВО, ОБЩИНА ПЕТРИЧ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД,
ул. „Черноризец Храбър” № 4, e-mail: vania.popova72@abv.bg

Програмата за превенция на ранното напускане на детската градина за е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие до 2020 г., и е съобразена с цели в сферата на предучилищното образование.

Тя е основен инструмент за планиране на дейности за задържане на децата в детската градина. Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020) преждевременното напускане е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Преждевременното напускане на образователната система води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование.

1. ОСНОВНИ АКЦЕНТИ НА ПРОГРАМАТА

Програмата акцентира върху:

- 1.1. Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от детска градина.
- 1.2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
- 1.3. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата.

2. ПРИЧИНИ ЗА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦА ОТ ДЕТСКАТА ГРАДИНА

2.1. Икономически причини - Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес. Голям е дялът на семействата, които работят в чужбина, като децата са

ДЕТСКА ГРАДИНА „ИГЛИКА”
СЕЛО КЪРНАЛОВО, ОБЩИНА ПЕТРИЧ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД,
ул. „Черноризец Храбър” № 4, e-mail: vania.popova72@abv.bg

оставени да живеят с баби и дядовци или други роднини, които не контролират ефективно или не насърчават участието на децата в образователната система.

2.2. Социални причини - Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца в риск от извършване на противообществени прояви, домашно насилие, налагането на строги наказания.

2.3. Образователни причини. Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация.

2.4. Институционални причини. Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и ниво детска градина за справяне с преждевременното напускане; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане на децата в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление - национално, регионално, местно и институционално.

2.5. Причини, свързани със здравния статус. В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в образователната система. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

3. ПРИЦИПИ НА ПРОГРАМАТА

3.1. Всяко дете има право и трябва да има равен достъп до образование.

3.2. Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава

3.3. Законосъобразност - съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове.

3.4. Във възпитателно-образователния процес в ДГ „Иглика” не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.

3.5. Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие във възпитателно-образователния процес в детската градина.

3.6. Поставяне на високи очаквания. Всеки човек се стреми да постигне това, което се очаква от него. Много често развитието на ромските деца се предопределя от ниските очаквания, които околните (особено учителите) имат за тях. Следователно, за

ДЕТСКА ГРАДИНА „ИГЛИКА”
СЕЛО КЪРНАЛОВО, ОБЩИНА ПЕТРИЧ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД,
ул. „Черноризец Храбър” № 4, e-mail: vania.popova72@abv.bg

да постигат по-добри резултати децата и да се развиват постоянно, пред тях трябва да се поставят все по-нови и по високи очаквания.

3.7. Детската градина може да бъде привлекателна за всяко дете. За да бъде детската градина привлекателна е необходимо децата, техните родители и местната общност, от която са част, да я припознават като „своя” институция.

3.8. ДГ „Иглика” представлява благоприятна среда за всяко едно дете, и е ангажирана с живота на местната общност.

3.9. Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите - значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото

3.10. Добре организираната детска градина е най-сигурната гаранция за привличането, задържането и успеха на децата. Добре организираната детска градина умее да приобщава родителите, има ресурси да предлага по-широк спектър от възпитателно-образователни възможности и прилага модерни и иновативни педагогически методи и подходи на работа.

3.11. Устойчивост на резултатите - осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

3.12. Своевременност - осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане на децата от подготвителните групи.

3.13. Отчетност, мониторинг и контрол - постигане на по-висока степен на ефективност.

3.14. Иновативност - създаване на нови мерки и подходи за пълна интеграция на децата от подготвителните групи.

4. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

4.1. Създаване на подкрепяща среда за децата в детската градина.

4.2. Осигуряване на равен достъп, подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното образование на деца от уязвими групи и гарантиране тяхното качествено участие във възпитателно-образователния процес в ДГ „Иглика” заедно с останалите деца като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация.

4.3. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детската градина с оглед ограничаване на последиците от тях.

4.4. Насърчаване на включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.

4.5. Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване във възпитателно-образователния процес.

4.6. Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на детската градина.

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

5.1. Прилагане единен комплекс от политики, планове и мерки на ниво детска градина, съответстващи на националните и основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности;

5.2. Подобряване резултатите от възпитателно-образователния процес, осигуряване подходяща подкрепа за развитието на всяко дете, включително на деца от уязвими групи, етнически общности и на деца със специални образователни потребности.

5.3. Задържане на нивото на отпаднали деца от детската градина.

6. ДЕЙНОСТИ :

Настоящата програма набелязва дейности и мерки в три основни направления:

- Превенция на преждевременното напускане на детската градина.
- Интервенция срещу преждевременното напускане на детската градина.
- Компенсиране на преждевременното напускане на детската градина.

Позитивната възпитателно-образователна среда е ключова мярка в превенцията на преждевременното напускане на ДГ, като във формирането ѝ се включват следните дейности:

- 6.1. Разработване и изпълнение на собствена Програма за превенция
- 6.2. Разработване и прилагане на механизми за контрол, оценка и самооценка на дейността на директора и педагогическите специалисти по отношение намаляването на отсъствията.
- 6.3. Развиване на дейности в детската градина за подкрепа за личностно развитие.
- 6.4. Активно взаимодействие между родители, деца и педагогически специалисти.
- 6.5. Развиване на междуинституционални инициативи и системен обмен на добри практики за превенция на преждевременното напускане на детската градина.
- 6.6. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността, включване на родителската общност за повишване на активността и сътрудничеството с ръководството на детската градина.
- 6.7. Контролиране посещаемостта на децата чрез ежемесечно отчитане средно дневната посещаемост на децата, своевременно осъществяване на връзка с родителите, за установяване причините за отсъствие на децата, анализаране средната посещаемост на децата по групи в края на всеки месец.
- 6.8. Контрол на поведението, с цел недопускане на тормоз и насилие.
- 6.9. Повишаване квалификацията на учителите за работа с деца в риск.
- 6.10. Засилване на връзката между учителя и детето и връзката учител-родител, основаваща се на взаимно доверие и уважение. Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с детската градина. Организиране на групови форми на взаимодействие като включване в естетизиране на помещенията и

ДЕТСКА ГРАДИНА „ИГЛИКА”
СЕЛО КЪРНАЛОВО, ОБЩИНА ПЕТРИЧ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД,
ул. „Черноризец Храбър” № 4, e-mail: vania.popova72@abv.bg

двора на детската градина, участие в работилница за родители, отбелязване на традиционни празници и обичаи, подготовка и провеждане на спортни мероприятия; актуализиране състава на Обществения съвет, провеждане на „Ден на отворените врати”, провеждане на открити педагогически практики и др.

7. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКА ГРАДИНА

Политиките и мерките за превенция са насочени към възпитателно-образователния процес в детската градина и грижите от ранна датска възраст.

- 7.1. Осигуряване на позитивна възпитателно-образователна среда – психологически климат, атмосфера на взаимоотношения, управление.
- 7.2. Разработване и изпълнение на политики в детската градина.
- 7.3. Повишаване на качеството на възпитателно-образователния процес като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и предотвратяване на преждевременното напускане на детска градина.
- 7.4. Достъп до качествен възпитателно-образователен процес в ДГ за деца със СОП.
- 7.5. Повишаване участие и ангажираността на родителите.

8. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Дейност	Форми и време на изпълнение	Участник/отговорник	Забележка
Анализ на състоянието по обхвата на децата и неизвинените отсъствия при 5- и 6-годишните деца.	началото на учебната година и ежемесечни сведения	директор	Необходимо е по анализа да се приемат решения на Педагогически съвет, а ежемесечните сведения да служат за конкретни действия.
Идентифициране на деца от рискови семейства.	проучване на документи, разговори с родители	учители на групите	Поддържане на регистър.
Планиране на дейности от Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на	началото на учебната година	директор	Конкретните дейности стават част от Годишния план на детската градина.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ИГЛИКА”
СЕЛО КЪРНАЛОВО, ОБЩИНА ПЕТРИЧ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД,
ул. „Черноризец Храбър” № 4, e-mail: vania.popova72@abv.bg

деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.			
Организационни дейности за включване на представители на детската градина в екипите за обхват.	<ul style="list-style-type: none">• заповед на директора;• информиране на РУО.	директор	Необходимо е да се спазват сроковете за обмен на информация.
Подаване на информация чрез Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) при стриктно спазване на сроковете.	ежемесечно се подава информация за отсъствията на децата от групите за задължително предучилищно образование	учители на групите директор администратор на ИСРМ	
Изготвяне на писмени предложения до Дирекция „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощи в натура за идентифицирани потребности на децата.	при необходимост	учители на групите директор	
Разработване и участие в проекти и национални програми.	съгласно сроковете в поканите за участие	директор	
Дейности по повишаване качеството на предучилищното образование за успешен старт на децата в училище: <ul style="list-style-type: none">• прилагане на съвременни подходи за предучилищно образование – проучване на литература и добър педагогически опит, консултации, обмен на добра практика и др.;• проследяване постиженията на детето в началото и в края на учебната година със съответните процедури по избор на инструментариум, провеждане, вписване, докладване, запознаване на родителите, корекционна дейност въз основа на резултатите.	основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие диагностични процедури дейности за повишаване квалификацията на педагогическия персонал и специалисти	учители на групите директор	

ДЕТСКА ГРАДИНА „ИГЛИКА”
СЕЛО КЪРНАЛОВО, ОБЩИНА ПЕТРИЧ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД,
ул. „Черноризец Храбър” № 4, e-mail: vania.popova72@abv.bg

Организация на образователна среда и осигуряване на необходимите ресурси: <ul style="list-style-type: none">• привеждане на интериора на детската градина за нуждите на предучилищното образование;• осигуряване на познавателни книжки и учебни помагала;• осигуряване на дидактични материали и съвременни средства за обучение.	проучване на оферти заявки	директор ЗАС/домакин учители на групите	Необходими са действия по избор на доставчици, договори и заявки, получаване и разпределяне на маси, столове, учебни материали, дидактични игри, лаптопи, таблети и съответния софтуер.
Създаване на представи и готовност за новата социална роля ученик.	педагогически ситуации за формиране на отношение към ученето	учители на групите	
Приемственост детска градина – училище	разработване на планове и графици за съвместни дейности с училищата от района	директор учители на групите	Теми на съвместни дейности могат да бъдат: <ul style="list-style-type: none">• „Здравей училище!“;• „Един ден на ученика“;• „Какво е нужно на ученика“;• „На гости в училище“.
Повишаване интереса и приобщаване на децата и родителите към живота в детската градина чрез участие в кампании и събития, отбелязване на важни дати и др.	инициативи, свързани с важни дати и събития от живота на общността	директор	Дейности от програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.
Разнообразяване престоя на децата и обогатяване на емоционалните им преживявания чрез организиране на празници и развлечения.	празници куклен театър срещи с известни личности	директор учители на групите учител по музика педагогически специалисти	Разработеният план за празниците и развлеченията трябва да бъде част от Годишния план за дейността на детската градина.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ИГЛИКА”
СЕЛО КЪРНАЛОВО, ОБЩИНА ПЕТРИЧ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД,
ул. „Черноризец Храбър” № 4, e-mail: vania.popova72@abv.bg

Провеждане на допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина.	школи състави	директор	За децата от рисковите групи е необходимо да се осигурят облекчени условия за участие.
Осигуряване на ресурсното подпомагане от лицензирани доставчици на социални услуги, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Благоевград, при спазване на указаните процедури в Наредбата за приобщаващото образование.	при необходимост	директор координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	Дейностите от Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи трябва да служат и за целите на тази програма.
Идентифициране и подкрепа на деца с хронични заболявания за ограничаване на пречките пред тяхното учене и осигуряване на условия за личностно развитие.	при необходимост	директор координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	
Установяване контакти с дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане; мерки срещу родители, неосигуряващи редовно посещение на детето.	за всеки отделен случай	директор	Спазване на процедури в зависимост от вида на конкретния случай.
Прилагане на разнообразни форми в работата с родителите и включването им в дейности с децата.	срещи, тренинги, работилници	учители на групите	
Допълнителна квалификация на учителите, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от отпадане и преждевременно напускане на детската градина, за работа в мултикултурна образователна среда и работа с родители.	курсове за обучение	директор	В плана за квалификация на детската градина трябва да е включено обучение по темите.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ИГЛИКА”

СЕЛО КЪРНАЛОВО, ОБЩИНА ПЕТРИЧ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД,

ул. „Черноризец Храбър” № 4, e-mail: vania.popova72@abv.bg

Организиране на допълнително обучение по български език за деца, за които българския език не е майчин.	процедури по утвърждаване	директор учители на групи	При необходимост – допълнителни ситуации в Програмната система на детската градина; работа по Национални програми на МОН.
Организиране на акции за набиране на средства, дрехи, и др. за социално слаби деца.	при необходимост	директор учители на групи	
Осъществяване на информационно-образователни инициативи за деца, насочени към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.	във времето, определено в Годишния план за дейността на детската градина за съответната учебна година	учители на групите	Дейностите по Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование трябва да служат и за целите на настоящата програма.
Осъществяване на дейности в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.	педагогически ситуации празници	учители на групите	
Взаимодействие с НПО, Държавни агенции и Социални служби за обхващане на всички деца от ромската етническа общност в предучилищно образование.	работни срещи	директор членове на екипите за обхват	
Осъществяване на ефективни мерки за превенция и недопускане на тормоз в детската градина.	целогодишно	Координационен съвет учители на групите	Дейности в групите по Плана за превенция на агресията и недопускане на тормоз в детската градина.
Осъществяване на инициативи за повишаване интереса на деца и родители от уязвимите групи към дейността на детската градина.	срещи тренинги работилници празници и др.	учители на групите	

ДЕТСКА ГРАДИНА „ИГЛИКА”
СЕЛО КЪРНАЛОВО, ОБЩИНА ПЕТРИЧ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД,
ул. „Черноризец Храбър” № 4, e-mail: vania.popova72@abv.bg

Съвместни дейности с библиотеки.	разработване на графици за посещения и съвместни инициативи	учители на групите	Реализиране на дейности във връзка с Национална седмица на четенето и др.
Обогатяване на библиотеките в групите – закупуване на книжки, играчки и кукли за пресъздаване на художествени произведения.	благотворителн и акции закупуване	директор учители на групите	

Програмата за превенция на ранно напускане е приета от Педагогическия съвет на 11.11.2020 г. Решението е отразено в Протокол № 3 и е утвърдена със Заповед на директора № 99 / 23.11.2020г.